

2018-15

Statsforvaltningens afvisning af klage som for sent indgivet efter byggeloven

En borger klagede til Statsforvaltningen over, at kommunen havde udstedt en byggetilladelse til hans nabo.

Kommunens afgørelse om byggetilladelse til naboen (bygherren) blev ikke meddelt til borgeren. Han fik dog gennem en senere aktindsigtsanmodning en kopi af byggetilladelsen og den klagevejledning, som var givet i forbindelse med tilladelsen. Det var ikke angivet i klagevejledningen, hvem der kunne klage over afgørelsen, og da kommunen meddelte aktindsigten, vejledte den ikke borgeren nærmere om, hvorvidt han havde mulighed for at klage over afgørelsen og i givet fald inden for hvilken frist.

Statsforvaltningen afviste klagen som for sent indgivet efter byggelovens § 24, stk. 1, da Statsforvaltningen vurderede, at klagefristen skulle beregnes fra den dag, hvor borgeren havde modtaget kommunens besvarelse af aktindsigtsanmodningen. Statsforvaltningen tog ikke (udtrykkeligt) stilling til spørgsmålet om, hvorvidt borgeren var klageberettiget efter byggelovens § 23, stk. 3.

Ombudsmanden fandt ikke, at Statsforvaltningen kunne afvise klagen som for sent indgivet uden at forholde sig til spørgsmålet om klageberettigelse. Ombudsmanden anførte, at hvis borgeren var klageberettiget efter byggelovens § 23, stk. 3, ville han også være part i den underliggende byggesag. Som part i byggesagen ville borgeren bl.a. have krav på at få individuel underretning om kommunens afgørelse om byggetilladelsen ledsaget af en klagevejledning.

Efter ombudsmandens opfattelse opfyldte kommunens besvarelse af aktindsigtsanmodningen ikke betingelserne for en individuel underretning og fyldestgørende klagevejledning. Klagefristen kunne derfor ikke regnes fra det tidspunkt, hvor borgeren modtog en kopi af byggetilladelsen i forbindelse med aktindsigt.

Ombudsmanden fandt derfor ikke, at Statsforvaltningen på det foreliggende grundlag kunne afvise klagen som for sent indgivet efter byggelovens § 24, stk. 1.

24. april 2018

Forvaltningsret

113.1 – 114.4 – 114.5

Miljøret

2.9

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Ombudsmanden henstillede til Statsforvaltningen at genoptage sagen for på ny at tage stilling til, om Statsforvaltningen kunne behandle klagen.

(Sag nr. 17/03162)

Herunder gengives ombudsmandens udtalelse i sagen:

Ombudsmandens udtalelse

1. Hvad undersøger jeg?

Sagen drejer sig om Statsforvaltningens afgørelse af 5. juli 2016.

I afgørelsen afviste Statsforvaltningen at behandle din klage over Vejle Kommunes afgørelse af 20. oktober 2014 om udstedelse af byggetilladelse til din nabo. Det skete med henvisning til, at klagefristen i byggeloven ikke var overholdt.

I min undersøgelse er det centralt, at Vejle Kommunes afgørelse om byggetilladelse til din nabo (bygherren) ikke oprindeligt blev meddelt til dig, men at du først gennem en senere aktindsigtsanmodning fik en kopi af byggetilladelsen, herunder af den klagevejledning, som var givet i forbindelse med tilladelsen. Det var ikke angivet i klagevejledningen, hvem der kunne klage over afgørelsen.

I forbindelse med at du fik aktindsigt, vejledte Vejle Kommune dig ikke nærmere om, hvorvidt du havde mulighed for at klage over afgørelsen og i givet fald inden for hvilken frist.

Spørgsmålet er derfor, om klagefristen under disse omstændigheder kunne regnes fra det tidspunkt, hvor du fik aktindsigt.

2. Kort om sagens forløb

2.1. Den 12. juni 2016 klagede du til Statsforvaltningen over Vejle Kommunes afgørelse af 20. oktober 2014 om byggetilladelse til opførelse af en ejendom på adressen X. Jeg forstår, at du er nabo til ejendommen.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Du gjorde bl.a. gældende, at du på grund af indbliksgener fra byggeriet burde have været parthørt i forbindelse med Vejle Kommunes behandling af ansøgningen om byggetilladelse.

Statsforvaltningen afviste den 5. juli 2016 at behandle din klage, fordi Statsforvaltningen vurderede, at klagen var for sent indgivet efter byggelovens § 24, stk. 1. Som begrundelse anførte Statsforvaltningen følgende:

”Vejle Kommune har den 20. juni 2016 telefonisk oplyst, at I har modtaget aktindsigt i sagen den 29. maj 2015 indeholdende en kopi af byggetilladelsen med klagevejledning.

Det fremgår ikke af de sagsakter, som I har indsendt, hvornår I har modtaget aktindsigt af kommunen.

Statsforvaltningen lægger på baggrund heraf til grund, at I har modtaget Vejle Kommunes afgørelse den 29. maj 2015, og at klagefristen derfor er udløbet den 26. juni 2015.

Jeres klage er modtaget i Statsforvaltningen den 12. juni 2016.

Kommunalbestyrelsens afgørelser kan man efter byggelovens § 23, stk. 1, klage over til Statsforvaltningen, når der er tale om retlige forhold. Retlige forhold betyder, at man kan klage over afgørelser, som ikke er truffet på baggrund af en skønsmæssig vurdering.

Når der ikke er særlige regler herom, er klagefristen 4 uger fra den dag, man har fået afgørelsen.

...

Vi foretager derfor ikke videre i sagen på det foreliggende grundlag, da vi vurderer, at klagefristen er overskredet uanset om I har modtaget aktindsigten med digital post eller almindelig postafsendelse sendt som A- eller B-post.”

Den byggetilladelse med klagevejledning, som Statsforvaltningen henviste til, at du havde modtaget i kopi den 29. maj 2015, var dateret den 20. oktober 2014 og stilet til bygherren på adressen X. Klagevejledningen i byggetilladelsen var formuleret på følgende måde:

”Kommunens afgørelser i medfør af byggelovgivningen kan påklages til Statsforvaltningen i medfør af Byggelovens §§ 23 og 24. Dog kan kun retlige spørgsmål påklages. Det vil sige, at der ikke kan klages over de skøn, som kommunen har udøvet. Derimod kan der klages, hvis I mener,

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

at regler er tolket forkert, eller at kompetence-procedureregler ikke er overholdt.

Eventuel klage skal sendes skriftlig til: post@statsforvaltningen.dk eller alternativt pr. post til: Statsforvaltningen, Storetorv 10, 6200 Aabenraa. For nærmere orientering henvises til www.statsforvaltningen.dk.

Klagen skal være modtaget af Statsforvaltningen inden 4 uger efter, at I har modtaget afgørelsen/byggetilladelsen.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsens modtagelse.”

I kommunens brev til dig af 29. maj 2015 var anført følgende:

”I har ved mail af 22. maj 2015 anmodet om aktindsigt på ejendommen matr.nr. (...), beliggende adressen X.

Jeg har forstået jeres henvendelse således, at den vedrører den senest afsluttede byggesag på ejendommen, herunder den af kommunen meddelte byggetilladelse.

Der meddeles hermed fuld aktindsigt i sagen og samtlige dokumenter fremsendes hermed i henhold til offentlighedslovens § 7.

Såfremt I har spørgsmål til ovenstående, er i naturligvis velkomne til at kontakte mig.”

2.2. Den 4. juli 2017 klagede du til mig over, at Statsforvaltningen havde afvist at behandle din klage.

Du anførte bl.a., at du kun havde fået kendskab til byggetilladelsen med tilhørende klagevejledning, fordi du havde søgt om aktindsigt i sagen, og at du ikke var blevet oplyst om, at den klagevejledning, som var vedlagt bygherrens byggetilladelse af 20. oktober 2014, også var gældende for dig. Du mente, at Vejle Kommune i kommunens svar på din aktindsigtsanmodning burde have vejledt dig udtrykkeligt om, at du havde mulighed for at klage til Statsforvaltningen inden for 4 uger fra modtagelsen af aktindsigtsafgørelsen.

Jeg bad den 22. november 2017 Statsforvaltningen om en udtalelse om sagen.

Jeg bad Statsforvaltningen udtale sig om, hvorvidt den viden, som du gennem din aktindsigtsanmodning fik om byggetilladelsen – og om den klagevejled-

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

ning, der heri blev givet til bygherren – i forhold til dig var en tilstrækkelig individuel underretning om afgørelsen og en fyldestgørende klagevejledning.

Jeg bemærkede i den forbindelse, at jeg var opmærksom på, at Statsforvaltningen ikke i sin afgørelse direkte havde forholdt sig til spørgsmålet om, hvorvidt du var klageberettiget, men at de rejste spørgsmål skulle ses i lyset af, at der i sagen var sammenhæng mellem spørgsmålet om klagevejledning – herunder hvornår klagefristen skal regnes fra – og spørgsmålet om partsstatus og klageberettigelse.

Den 18. december 2017 modtog jeg Statsforvaltningens udtalelse.

Statsforvaltningen oplyste, at Statsforvaltningen i afgørelsen af 5. juli 2016 lagde til grund, at klagefristen kunne beregnes fra det tidspunkt, hvor du modtog en kopi af bygherrens byggetilladelse indeholdende klagevejledning. Statsforvaltningen henviste til min udtalelse af 22. december 2016 vedrørende Statsforvaltningens sag nr. 2014-204638.

Om spørgsmålet om klageberettigelse anførte Statsforvaltningen, at byggeriet på adressen X ifølge sagens oplysninger er opført inden for byggeretten i BR10, og at Vejle Kommune derfor ikke kunne afvise at give tilladelse til byggeriet.

Statsforvaltningen anførte desuden, at en vurdering af, om en nabo er part i en byggesag og dermed klageberettiget i forhold til en afgørelse om byggetilladelse, efter Statsforvaltningens opfattelse bl.a. afhænger af det nærmere indhold af klagen, herunder om der er tale om hensyn, som varetages af byggelovgivningen. Hvis der er tale om et byggeri opført inden for byggeretten, vil det endvidere kunne afhænge af, om kommunen kunne have stillet vilkår til byggeriet efter byggelovens § 6 D, eller om klageren f.eks. har bestridt, at byggeretten er opfyldt for byggeriet. Derudover kan en nabo være klageberettiget i forhold til forvaltningsretlige spørgsmål, der relaterer sig til byggesagen, f.eks. manglende partshøring forud for afgørelsen om byggetilladelse.

I en e-mail af 15. januar 2018 med bilag kommenterede du Statsforvaltningens udtalelse.

3. Ombudsmandens bemærkninger

Statsforvaltningen afviste at behandle din klage med henvisning til § 24, stk. 1, i byggeloven (lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016). Efter denne bestemmelse skal en klage indgives til Statsforvaltningen "inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende".

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Statsforvaltningen lagde til grund, at du havde modtaget Vejle Kommunes afgørelse om byggetilladelse den 29. maj 2015, og at klagefristen på 4 uger derfor skulle beregnes fra denne dato. Statsforvaltningen fandt på den baggrund, at klagefristen udløb den 26. juni 2015, og at din klage af 12. juni 2016 således var indgivet for sent i henhold til byggelovens § 24, stk. 1.

Jeg har tidligere – bl.a. i et brev af 22. december 2016 til Statsforvaltningen (sagen med mit sagsnr. 15/05429 og Statsforvaltningens sagsnr. 2014-204638) – udtalt mig om beregning af klagefristen efter byggelovens § 24, stk. 1.

Jeg fandt ikke i sagen fra 2016 anledning til at kritisere, at Statsforvaltningen efter byggelovens § 24, stk. 1, havde afvist en klage som for sent indkommet. Jeg lagde i den forbindelse til grund, at klagefristen kunne beregnes fra det tidspunkt, hvor klagerne havde modtaget en kopi af byggetilladelse (stilet til bygherrerne) indeholdende klagevejledning.

Min behandling af din henvendelse har imidlertid givet mig anledning til at genoverveje, om det er korrekt at antage, at klagefristen efter byggelovens § 24, stk. 1, kan beregnes fra det tidspunkt, hvor klager har modtaget kopi af en byggetilladelse (stilet til bygherre) indeholdende klagevejledning. Mine nærmere overvejelser og vurdering følger nedenfor.

3.1. Klagevejledning

3.1.1. Byggelovens § 24 (lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016) lyder således:

”§ 24. Kommunalbestyrelsens afgørelser kan, når ikke andet er bestemt, påklages til statsforvaltningen inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Afgørelser, som kan påklages, skal indeholde oplysning om, til hvilken myndighed klage kan ske, og om fristen for indgivelse af klage.

Stk. 3. (...)

I betænkning nr. 981 fra 1983 om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen fremgår følgende om klagefristen efter byggelovens § 24, stk. 1 (pkt. 5.7.2 i betænkningen):

”Byggeloven indeholder – i § 24, stk. 1 – en klagefrist, nemlig 4 uger ‘fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende’, men affattelsen af bestemmelsen viser tydeligt, at den ikke er udformet med henblik på tredjemandsklager. Byggestyrelsen antager på denne baggrund, at der ikke gælder nogen fast klagefrist for naboklager efter byggeloven, når den

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

pågældende nabo ikke er blevet underrettet om den afgørelse, der påklages”.

3.1.2. Af § 25, stk. 1, i forvaltningsloven (lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014) fremgår endvidere følgende om kravene til klagevejledning:

”§ 25. Afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.”

En forvaltningsmyndigheds pligt til at meddele klagevejledning efter forvaltningslovens § 25 er af retssikkerhedsmæssig betydning for den klageberettigede.

Derfor vil manglende eller utilstrækkelig klagevejledning normalt føre til, at klagefristen suspenderes, indtil der er givet korrekt klagevejledning, jf. bl.a. Ugeskrift for Retsvæsen 2004.2893 H, Folketingets Ombudsmands beretning for 2005, sagen FOB 05.434, og sagen FOB 2015-3 (som begge er offentliggjort på ombudsmandens hjemmeside). Se også Steen Rønsholdt, Forvaltningsret – Retssikkerhed, Proces, Sagsbehandling, 4. udgave (2014), s. 518 f., Karsten Revsbech m.fl., Forvaltningsret – Sagsbehandling, 7. udgave (2014), s. 372, og Niels Fenger m.fl., Forvaltningsret (2018), s. 654 og s. 1032.

Jeg henviser desuden til Folketingets Ombudsmands overblik #5 om vejledning i Myndighedsguiden på ombudsmandens hjemmeside.

Dog må det uanset manglende klagevejledning være en forudsætning for at tage en senere indgivet klage under behandling, at klageren ikke har udvist ugrundet passivitet, jf. Ugeskrift for Retsvæsen 1990.824/3H og sagen FOB 2015-3. Navnlig modstående hensyn til andre parter, som har indrettet sig på myndighedens afgørelse, kan tale for, at manglende klagevejledning ikke tillægges betydning, når den, der senere ønsker prøvelse, har handlet sendrægtigt, jf. Niels Fenger m.fl., Forvaltningsret (2018), s. 654.

3.1.3. En klagevejledning skal i øvrigt gives på en sådan måde, at modtageren ikke med rimelighed kan komme i tvivl om, hvornår en klage skal være indgivet, jf. pkt. 141 i Justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven (vejledning nr. 11740 af 4. december 1986):

”141. Vejledningen skal indeholde angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klagen, herunder om even-

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

tuelle tidsfrister. Vejledningen skal også i fornødent omfang indeholde oplysning om, hvorvidt der inden for det pågældende sagsområde gælder særlige begrænsninger i klageinstansens kompetence.

Også andre eventuelle oplysninger, der er egnede til at fremme behandlingen af klagesagen, kan det være hensigtsmæssigt at indføje i klagevejledningen. Det vil f.eks. ofte være hensigtsmæssigt at henstille til parten, at en eventuel klage indsendes til den myndighed, der har truffet afgørelsen i 1. instans. Det vil endvidere være nærliggende at oplyse, om bestemte dokumenter eller oplysninger bør ledsage klagen.

Selve klagevejledningen skal udformes således, at modtageren ikke med rimelighed kan komme i tvivl om, hvornår en klage skal være kommet i klagemyndighedens besiddelse.

Vejledningen kan medtages i selve den skrivelse, der indeholder afgørelsen, eller fremgå af en vedlagt vejledning herom. Skrivelsen bør i så fald indeholde en henvisning hertil.”

En klagevejledning vil i almindelighed ikke kunne anses for tilstrækkelig præcis, hvis det ikke allerede ud fra det, som udtrykkeligt fremgår af afgørelsen, er klart, om der er klageadgang. Se således bl.a. Folketingets Ombudsmands beretning for 2004, sagen FOB 04.569 (s. 613 f.), som er offentliggjort på ombudsmandens hjemmeside. Se også Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (2013), s. 667 f., og Niels Fenger m.fl., Forvaltningsret (2018), s. 651 f.

3.2. Meddelelse af afgørelsen

Efter forvaltningslovens § 25, stk. 1, skal en afgørelse, der meddeles skriftligt, være ledsaget af en klagevejledning. Det følger således af bestemmelsen, at klagevejledning skal gives i forbindelse med meddelelse af afgørelsen.

Der er ikke med reglerne om klagevejledning tilsigtet nogen ændring i, hvem der skal have underretning om en afgørelse. Se i den forbindelse Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (2013), s. 666 med henvisning til s. 607 f.

Spørgsmålet om, hvorvidt der er givet tilstrækkelig individuel klagevejledning, må derfor vurderes i sammenhæng med, om afgørelsen er meddelt i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige regler om afgørelses meddelelse. Det fremgår i den forbindelse også af byggelovens § 24, stk. 1, at klagefristen regnes fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt den pågældende. Se herom desuden pkt. 5.7.2 i betænkning nr. 981/1983, jf. pkt. 3.1 ovenfor.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Efter forvaltningsrettens almindelige regler har man som part i en sag krav på at få individuel underretning om en afgørelse. Det er således f.eks. ikke tilstrækkeligt at få underretning om afgørelsen ad mere tilfældig vej, jf. bl.a. Ugeskrift for Retsvæsen 1989.442/2H og Ugeskrift for Retsvæsen 1981.880 V. Se også Steen Rønsholdt, Forvaltningsret – Retssikkerhed, Proces, Sagsbehandling, 4. udgave (2014), s. 508 ff., Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (2013), s. 607 ff., og Niels Fenger m.fl., Forvaltningsret (2018), s. 656 f.

Den forvaltningsretlige grundsætning om, at en afgørelse – og dermed også den ledsagende klagevejledning – skal meddeles individuelt for at få de tilsvarende retsvirkninger, gælder ikke alene underretning til afgørelsens adressat, men også til andre parter, som afgørelsen berører. Se bl.a. sagen FOB 2016-33 (som er offentliggjort på ombudsmandens hjemmeside).

For en part i f.eks. en byggesag må det således forudsættes, at afgørelsen og den ledsagende klagevejledning er meddelt individuelt til parten, før en klagefrist, som er indeholdt i klagevejledningen, kan begynde at løbe for partens indgivelse af en klage til Statsforvaltningen.

3.3. Klageberettigelse og partsstatus

3.3.1. Kredsen af klageberettigede i henhold til byggelovens § 23, stk. 3, er fastlagt således:

”Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages af afgørelsens adressat og andre, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Danske Handicaporganisationer og medlemsorganisationer heraf er tillige berettiget til at påklage kommunalbestyrelsens afgørelser vedrørende handicapforhold.”

Kriterierne for, hvornår man er klageberettiget efter bestemmelsen i byggelovens § 23, stk. 3 – hvis man ikke er omfattet af den særlige klageadgang for Danske Handicaporganisationer – svarer til kriterierne for, hvornår man efter almindelige forvaltningsretlige regler anses for part i en sag, jf. nærmere nedenfor.

Partsbegrebet er ikke nærmere defineret i forvaltningsloven, men det er almindeligt antaget i den juridiske litteratur, at partsbegrebet omfatter ansøgere, klagere og andre, der har en væsentlig og individuel interesse i sagen og dens udfald.

Partsbegrebet er nærmere omtalt i bl.a. Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (2013), s. 125 ff., Niels Fenger m.fl., Forvaltningsret (2018), s. 97 ff., og Karsten Revsbech m.fl., Forvaltningsret – Sagsbehandling, 7. udgave (2014), s. 186 ff. Jeg henviser også til Folketingets Ombudsmands over-

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

blik #3 om partsbegrebet i Myndighedsguiden på ombudsmandens hjemmeside.

Som det fremgår af bl.a. den nævnte litteratur – og af den praksis, som der her er henvist til – er kerneområdet for partsbegrebet afgørelsens adressat. Men også andre kan efter omstændighederne have partsstatus. I tvivlstilfælde må der lægges vægt på, hvor væsentlig den pågældendes interesse i sagen er, og hvor nært denne interesse er knyttet til sagens udfald.

3.3.2. I sager om byggetilladelse vil en nabo ikke uden videre være part. Det afgørende er i mange tilfælde, om et byggeri – sammenholdt med de bestående forhold – påfører naboen konkrete, væsentlige gener, typisk i form af skygge- eller indbliksgener. Jeg henviser bl.a. til Folketingets Ombudsmands beretning for 2007, sagen FOB 07.437 (offentliggjort på ombudsmandens hjemmeside), og Niels Fenger m.fl., Forvaltningsret (2018), s. 102.

I de situationer, hvor en nabo er at anse for part i en byggesag, er det uden betydning for spørgsmålet om partshøring, om kommunen kan nægte at udstede en byggetilladelse, fordi det ansøgte projekt holder sig inden for byggesreglerne. Der skal således også i sådanne tilfælde foretages partshøring af naboen forud for afgørelsen om byggetilladelse. Jeg henviser bl.a. til Folketingets Ombudsmands beretning for 2011, sagen FOB 2011 4-1, og til Folketingets Ombudsmands overblik #14 om partshøring af naboer i byggesager i Myndighedsguiden på ombudsmandens hjemmeside.

3.4. Min vurdering

3.4.1. Statsforvaltningen afviste den 5. juli 2016 din klage som for sent indgivet i henhold til byggelovens § 24, stk. 1. Statsforvaltningen vurderede, at klagefristen skulle beregnes fra den dag, hvor du modtog Vejle Kommunes besvarelse af din aktindsigtsanmodning, fordi der blandt det materiale, som du fik tilsendt, var en kopi af byggetilladelsen med ledsagende klagevejledning.

I afgørelsen forholdt Statsforvaltningen sig ikke direkte til spørgsmålet om, hvorvidt du var klageberettiget efter byggelovens § 23, stk. 3. Som jeg forstår Statsforvaltningens afgørelse og efterfølgende udtalelse til mig, fandt Statsforvaltningen, at allerede fordi du indgav din klage for sent, var der ikke grund til (udtrykkeligt) at forholde sig til spørgsmålet om, hvorvidt du var klageberettiget.

Jeg finder imidlertid ikke, at Statsforvaltningen kunne afvise din klage som for sent indgivet efter byggelovens § 24, stk. 1, uden at forholde sig til spørgsmålet om klageberettigelse. Jeg henviser til, at der i den underliggende sag er sammenhæng mellem spørgsmålet om korrekt meddelelse af klagevejledning – herunder hvornår klagefristen skal regnes fra – og spørgsmålet om partsstatus og klageberettigelse.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Jeg har ikke taget stilling til, om du i den foreliggende sag er klageberettiget. Men såfremt du er klageberettiget efter byggelovens § 23, stk. 3, vil du – på grund af de sammenfaldende kriterier for klageberettigelse og partsstatus – også være part i den underliggende byggesag. Som part i byggesagen vil du bl.a. have krav på at få individuel underretning om Vejle Kommunes afgørelse om byggetilladelse ledsaget af en klagevejledning, jf. pkt. 3.1-3.3 ovenfor.

3.4.2. Efter min gennemgang af sagen finder jeg under alle omstændigheder, at Vejle Kommunes besvarelse af din aktindsigtsanmodning ikke opfyldte betingelserne for en individuel underretning og fyldestgørende klagevejledning.

Jeg har herved lagt vægt på, at du i forbindelse med modtagelse af aktindsigtsmaterialet ikke blev vejledt nærmere om, hvorvidt den klagevejledning, der var vedlagt byggetilladelsen (som var stilet til bygherren), også var gældende for dig, ligesom du heller ikke blev vejledt nærmere om, at fireugersfristen i klagevejledningen for dit vedkommende i givet fald var gældende fra den dag, hvor du modtog aktindsigtsmaterialet.

Jeg henviser bl.a. til, at det fremgår af Justitsministeriets vejledning til forvaltningsloven (pkt. 141), at en klagevejledning skal gives på en sådan måde, at modtageren ikke med rimelighed kan komme i tvivl om, hvornår en klage skal være indgivet.

Jeg bemærker i den forbindelse også, at du kun fik kendskab til Vejle Kommunes afgørelse om byggetilladelse, fordi du søgte om aktindsigt i byggesagen, da du – et halvt år efter byggetilladelsen blev givet – kunne konstatere, at der var påbegyndt byggeaktiviteter på grunden.

3.4.3. Da Vejle Kommunes besvarelse af din aktindsigtsanmodning ikke opfyldte kravet om individuel underretning og fyldestgørende klagevejledning, finder jeg ikke, at klagefristen efter byggelovens § 24, stk. 1, kan regnes fra det tidspunkt, hvor du modtog en kopi af byggetilladelsen i forbindelse med din aktindsigtsanmodning.

Det er derfor min opfattelse, at Statsforvaltningen ikke på det foreliggende grundlag – og uden at forholde sig til spørgsmålet om, hvorvidt du var klageberettiget – kunne afvise din klage af 12. juni 2016 som for sent indgivet efter byggelovens § 24, stk. 1.

3.4.4. Jeg har gjort Statsforvaltningen bekendt med min opfattelse, og jeg har samtidig henstillet til Statsforvaltningen at genoptage sagen for på ny at tage stilling til, om Statsforvaltningen kan behandle din klage over Vejle Kommunes afgørelse af 20. oktober 2014 om byggetilladelse.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Jeg har ikke hermed taget stilling til, om Statsforvaltningen eventuelt på ny kan afvise din klage, f.eks. på grund af manglende klageberettigelse eller passivitet.

Jeg beder dig afvente Statsforvaltningens nye afgørelse, før du tager stilling til, om der er grundlag for, at du henvender dig til mig igen.

Jeg har bedt Statsforvaltningen underrette mig om den nye afgørelse, men foretager mig i øvrigt ikke mere i sagen.